

Til lovforslag nr. L 151. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 16. maj 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra Fredensborg-Humblebæk Kommune.

Der er af indenrigsministeren og af forskellige mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag og med det af mindretallet tiltrådte underændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det af indenrigsministeren under nr. 9 stillede ændringsforslag og udtaler i den forbindelse følgende:

En lignende generel ordning på landsplan er netop afvist, fordi den efter mindretallets opfattelse vil fordyre medicinen for borgerne. Derfor kan mindretallet heller ikke acceptere ordningen som frikommuneforsøg.

Et *andet mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til

vedtagelse med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag og med det af mindretallet stillede underændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag.

Et *femte mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede eller tiltrådte ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af indenrigsministeren, tiltrådt af udvalget:

1) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 16 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan indenrigsministeren godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter økonomiudvalg og stående udvalg nedlægges. Afgørelse i sager om sociale ydelser til enkeltpersoner skal dog være henlagt til et udvalg.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 4-8.«

2) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»02. § 16, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Indenrigsministeren kan godkende regler for forsøg, hvorefter kommuner, der ikke er frikommuner, får mulighed for at gennemføre forsøg med lokaludvalg og forsøg med udvalgsstrukturen i samme omfang som frikommuner. Reglerne fastsættes i et forsøgsregulativ. § 4, § 5, stk. 2, samt §§ 6 og 7 finder tilsvarende anvendelse.«

Af et *mindretal* (S og SF):

3) Nr. 6 udgår.

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

4) Nr. 7 udgår.

Af et *mindretal* (CD), tiltrådt af et *mindretal* (FP):

5) Nr. 8 udgår.

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

6) Nr. 9 udgår.

7) Nr. 10 udgår.

8) Nr. 11 udgår.

Af *indenrigsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af S og SF):

9) Efter nr. 12 indsættes som nyt nummer:

»03. Efter § 45 c indsættes som ny paragraf i *kapitel 15*:

»§ 45 d. Sundhedsministeren kan godkende regler for frikommuneforsøg, hvorefter Bornholms Amtskommune inden for grupper af lægemidler, der indeholder samme terapeutisk aktive stof, kan fastsætte tilskuddet til lægemidler med tilskud efter § 7, stk. 1, 2 og 3, i lov om offentlig sygesikring, jf. lovbekendtgørelse

nr. 490 af 21. juni 1986, som ændret blandt andet ved lov nr. 343 af 24. maj 1989 og senest ved § 18 i lov nr. 386 af 13. juni 1990, til et fast beløb svarende til mindst 75 pct. henholdsvis mindst 50 pct. af den laveste udgift til et af disse lægemidler. Der kan dog ikke ydes tilskud til mere end 75 pct. henholdsvis 50 pct. af udgiften til det pågældende lægemiddel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 vedrører alene lægemidler indkøbt på apoteker i Bornholms Amt af personer med folkeregisteradresse i en på Bornholm beliggende kommune.«

Underændringsforslag til ændringsforslag nr. 9

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (S):

10) I den ved ændringsforslag nr. 9 foreslåede § 45 d indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Priserne på lægemidler, hvortil tilskud er fastsat efter stk. 1, må ikke overstige de tilsvarende priser på lægemidler i Sverige og Norge.«

Af et *mindretal* (S), tiltrådt af et *mindretal* (KRF):

11) Nr. 14 udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Fra kommunal side har der været ønske om at gennemføre forsøg med ændrede styreformers i bestræbelserne på at tilpasse den kommunale styrelse til kravene om omstilling og effektivisering. Betænkning nr. 1168/1989 om de kommunale opgavers fordeling og finansiering, side 35-37, indeholder ligeledes forslag om, at den enkelte kommune får mulighed for frit at fastlægge sin styreform.

Efter den kommunale styrelseslov skal der nedsættes et økonomiudvalg samt et eller flere stående udvalg til at varetage den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender. Efter den sociale styrelseslov kan sager om ydelser til enkeltpersoner ikke behandles i den samlede

kommunalbestyrelse. Afgørelsen i disse sager skal være henlagt til et eller flere udvalg. Endvidere skal der oprettes et særligt udvalg efter § 3 i den sociale styrelseslov til at træffe afgørelser efter bistandslovens afsnit VIII (hjælpeforanstaltninger over for børn og unge uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver).

Med ændringsforslagene vil der blive skabt mulighed for, at såvel frikommuner som ikke-frikommuner kan gennemføre forsøg med et »forretningsudvalgsstyre«, hvor den umiddelbare forvaltning varetages af et ved forholdstalsvalg valgt forretningsudvalg eller administrationsudvalg. Ved en sådan styreform kan der ske en effektivisering af den kommunale beslutningsproces, idet afgørelsen af sagerne samles i et mindre forum, som varetager alle kommunens anliggender. Dette vil betyde kortere beslutningsveje. Samtidig vil der blive mulighed for at foretage en mere helhedspræget vurdering af kommunens forhold.

Ændringsforslagene vil også muliggøre, at der i såvel frikommuner som ikke-frikommuner kan gennemføres forsøg med et »udvalgsløst styre«. Dog skal der opretholdes et udvalg til at træffe afgørelser i sager om sociale ydelser til enkeltpersoner, ligesom det særlige afsnit VIII-udvalg skal opretholdes. Ved en sådan styreform får kommunalbestyrelsen mere omfattende funktioner, idet alle sager, der forudsætter en politisk stillingtagen, må forelægges i kommunalbestyrelsen, bortset fra sager om sociale ydelser til enkeltpersoner.

Ravnsborg Byråd har ønsket at gennemføre et sådant forsøg med udvalgsløst styre. Efter kommunens forslag skal grundmodellen i den nye struktur være: byrådet, personudvalg på socialområdet samt afsnit VIII-udvalg på bistandsområdet. Det er byrådets ønske foreløbig at gennemføre et 1-årigt forsøg i 1992 med en efterfølgende evaluering med henblik på en nærmere afklaring af den fremtidige politiske struktur inden næstkommende valgperiode.

Til nr. 3

Flertallet inden for mindretallet (S) begrundet ændringsforslaget således:

Folketinget behandler for tiden et forslag til lov om miljøbeskyttelse (L 74, se Folketingstidende, forhandlingerne sp. 816, 1971, og Tillæg A sp. 1479), hvorfor det synes rimeligt at afvente færdiggørelsen af dette lovforslag, således at eventuelle ændringer i den nuværende godkendelses- og tilsynsprocedure samt kompetencen er afklaret.

Mindretallet inden for mindretallet (SF) begrundet ændringsforslaget således:

Forslagsstillerne mener ikke, at særlig forurenende virksomheder bør være genstand for frikommuneforsøg.

Til nr. 4

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets nr. 7, at Miljøministeriet har til hensigt at udstede et mere restriktivt cirkulære for at søge fastlagt en samlet strategi for bevarelsen af de danske kyststrækninger. Derfor har et frikommuneforsøg på området ingen mening.

Til nr. 5

Forslagsstillerne mener ikke, at det er rimeligt at pålægge grundejerne større byrder.

Til nr. 6

Der er ikke fremkommet oplysninger under udvalgsbehandlingen, der sagligt har kunnet begrunde den foreslåede ændring.

Da der er tale om en kompetence, som er henlagt til Ligningsrådet, må en ændring af forretningsgangen ske i samarbejde med Ligningsrådet. Dertil kommer, at de forhold, hvis bedømmelse efter lovforslaget vil kunne henkydes til de kommunale skattemyndigheder, ikke er af en sådan karakter, at det er hensigtsmæssigt at have forskellige regelsæt gældende for forskellige kommuner.

Til nr. 7

I forlængelse af den brede politiske aftale om »børnepakken«, der bl.a. vedrører drift af børneinstitutioner og prisen for institutionsplads, finder forslagsstillerne det bedst at lade kom-

münerne generelt udmönte denne aftale, för nye initiativer på området igangsättes.

Til nr. 8

Af bemärkningerne til lovforslaget nr. 11 ses, at forsögets formål er at lade den enkelte skolebestyrelse fastsätte taksterne för skolens skolefritidsordning. Det vil let kunne medföra, at betalingen för fritidstilbudet bliver vilkärligt eller anvendes til finansiering af andre sider af skolens virksomhed, ligesom betalingen de enkelte skoler imellem bliver för forskellig.

Til nr. 9

Bestemmelsen giver sundhedsministeren mulighed för at imödekomme et önske fra Bornholms Amtskommune om at yde det samme kronebelöb i tilskud til samtlige präparater inden för de enkelte lägemiddelgrupper.

Hensigten med änderingsforslaget er at begränse stigningen i amtskommunens udgifter til medicintilskud.

I samarbejde med de praktiserende läger fastlagger amtskommunen, hvilke präparater der skal danne grundlag för fastsättelsen af tilskudsbelöbet inden för de enkelte lägemiddelgrupper.

Forsöget kan kun meningsfuldt gennemföraes för Bornholms Amt, der ved sin beliggenhed vanskeliggör handel på apoteker uden för amtskommunen. Derfor begränser lovteksten forsöget til Bornholm. Bornholmere, der handler uden för Bornholm, vil få normalt tilskud. Det skyldes hensynet til administration på landets övrige apoteker.

Indbyggere fra andre amtskommuner, der handler på bornholmske apoteker, vil ligeledes

få normalt tilskud. Det skyldes hensynet til disse patienter.

Sundhedsministeren vil ved godkendelse af amtskommunens retningslinjer för forsöget forudsätte, at amtskommunens opdeling af lägemidler i grupper med hver sit faste kronebelöb i tilskud forelægges Sundhedsstyrelsen til udtalelse, ligesom sundhedsministeren forudsätter, at det faste kronetilskud fastsättes på et objektivt grundlag enten som 75 pct. henholdsvis 50 pct. af prisen på det billigste lägemiddel i gruppen eller f.eks. med gennemsnittet af de tre billigste lägemidler i gruppen som grundlag.

Til nr. 10

Lägemiddelpriserne må under ingen omstændigheder overstige de norske og svenske priser på lägemidler.

Til nr. 11

Amtsprogramrådene har kun eksisteret i ganske kort tid, og erfaringerne fra arbejdet er dermed også små og få. Det vidner indholdet i forsögsordningen også om.

Amtsprogramrådene er så stærkt knyttet til DR's Programråd, public service-forpligtelser og programkritik, jf. bekendtgörelse nr. 148 af 6. marts 1989 om vedtägt för Danmarks Radio §§ 23-28, at nedlæggelse af et eller flere programråd helt vil undergrave den önskede programpolitiske debat og den för Danmarks Radio tilsigtede demokratiske proces omkring programvirksomhed.

Amtsprogramråd er ikke nedsat för amternes skyld, men för at sikre Danmarks Radio en kvalificeret dialog og efterkritik fra hele landet.

Hanne Andersen (S) Bakholt (S) Stavad (S) Poul Erik Dyrhund (S) Graversen (S)
Klaus Hækkerup (S) fmd. Peder Sass (S) Lilli Gyldenkilde (SF) Lis Noer Holmberg (CD)
Karen Højte Jensen (KF) Aagaard (KF) Per Tærsebøl (KF) Erik Larsen (V) Mejdahl (V)
Poul Nødgaard (FP) nfmd. Ole Vig Jensen (RV) Glønborg (KRF)